ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

________Հայոց լեզվի և գրականության______
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Բաբուղյան Հ. Ռ. /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № __2__

«__12__» _____սեպտեմբեր__ 2023 թ.

ՀԼԳ/բ-155 «ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ-2» ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ **011401.00.6** Մասնագիտական մանկավարժություն
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ **011401.20.6** Ռուսաց լեզու և գրականություն
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանակավարժության բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ Հայոց լեզվի և գրականության
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ առկա
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ առկա __4-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ________

Դասախոս(ներ) ՝ ________Գայանե Պապյան______________________
/անուն, ազգանուն/

էլ. hասցե/ներ **mls152213@gmail.com**

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8. Դասավանդման մեթոդներ
9. Ուսումնառության մեթոդները
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
    - 12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
    - 12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
    - 12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14. Գնահատում
    - 14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում
    - 14.2. Հարցաշար
    - 14.3. Գնահատման չափանիշներ
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում.

«Հայ գրականության պատմություն-2» առարկայի ուսումնամեթոդական փաթեթը կազմված է «Ռուսաց լեզու և գրականություն» մասնագիտության կրթական չափորոշիչների հենքով կազմված ուսումնական պլանի պահանջների, առարկայի բաղադրիչների հիման վրա և նպատակաուղղված է բակալավրական կրթության կազմակերպման, դասավանդման որակի բարձրացմանը: Առարկայական փաթեթը կարգավորում է «Հայ գրականության պատմություն» առարկայի ուսումնամեթոդական նյութերով ապահովման, պարբերաբար թարմացման, գիտաձյուղի նոր մոտեցումների ոգուն համապատասխանեցման գործընթացը, նպաստում է ուսանողի անհատական և ինքնուրույն աշխատանքի արդյունավետության բարձրացմանը, ուսանողի գիտելիքի բարձրացմանը:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է՝

- ուսանողներին ծանոթացնել հայ գրականության պատմությանը՝ ընդգծելով ուսումնասիրվող հեղինակների ստեղծագործությունների տեղը և դերը հայ գրականության զարգացման գործում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են՝

- բացահայտել հայ գրականության առանձնահատկությունները, նրա զարգացման փուլերը՝ կապված երկրի պատմության շրջադարձային աստիճանների հետ (նախապատերազմյան, պատերազմյան, հետպատերազմյան),
- նրա աղերսները ռուս, համաշխարհային գրականությունների հետ,
- ուսանողությանը հարստացնել տեսական և գործնական անհրաժեշտ գիտելիքներով,
- նրան զինել ապագա գործունեության ընթացքում ուղեցույց մեթոդիկայով:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները.

«Հայ գրականության պատմություն-2» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների նախնական պատկերացումների ու գիտելիքների առկայությունը հայ գրականության զարգացման նախորդ փուլերի մասին, ինչպես նաև՝ որոշակի տեսական գիտելիքների օգնությամբ ստեղծագործությունների վերաբերյալ ինքնուրույն եզրահանգումներ անելու, համադրական վերլուծություն կատարելու հմտությունների առկայությունը:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը և /կամ կոմպետենցիաները.

«Հայ գրականության պատմություն-2» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. Իմանա հայ գրականության զարգացման առանձնահատկություններն ու գլխավոր միտումները,
2. իմանա գրականության պատմության ուսումնասիրման մեթոդական հիմքերը,
3. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
4. կարողանա ուսումնասիրվող շրջանի հեղինակների ստեղծագործությունների շուրջ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

<u>Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ</u>

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

<u>**ԳԿ1**</u> վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

<u>**ԳԿ4**</u> մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

<u>**ԳԿ9**</u> խնդիրների լուծում,

<u>**ԳԿ10**</u> որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

<u>**ՀԳԿ1**</u> գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

<u>**ՀԳԿ2**</u> հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

<u>**ՀԳԿ3**</u> սովորելու ունակություն,

<u>**ՀԳԿ8**</u> ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

<u>Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)</u>

<u>ԱԿ2</u> հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

<u>ԱԿ4</u> ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

<u>ԱԿ6</u> կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

<u>ԱԿ11</u> տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

<u>ԱԿ14</u> տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների.

«Հայ գրականության պատմություն-2» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մանկավարժական գործունեության ընթացքում, ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և բանասիրության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. **Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը**

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	4/120

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ
Դասախոսություն	20
Գործնական աշխատանք	22
Ինքնուրույն աշխատանք	78
Ընդամենը	120
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	ստուգարք

7. <u>Ուսումնական աշխատանքների տեսակները</u>.

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

  Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են՝

  - **<u>Ռեֆերատ</u>** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
  - **<u>Էսսե</u>** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
  - **<u>Զեկույց</u>** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝** հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն:

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են՝** մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[1].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների		
		դասախոսություն	գործնական աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Հ. Թումանյանի ստեղծագործությունները	2	2	8
2.	Ա. Իսահակյանի ստեղծագործությունը	2	2	5
3.	Վ. Տերյան, Մեծարենց, Վարուժան (ընդհանուր բնութագիր)	2	2	10
4.	Ե. Չարենցի ստեղծագործությունները	2	2	10
5.	Դեմիրճյանի «Վարդանանք» պատմավեպը	2	2	5
6.	Բակունցի պատմվածքները	2	2	5
7.	Զարյանի «Արա Գեղեցիկ» դիցապատմական ողբերգությունը	2	2	5
8.	Հ. Շիրազի ստեղծագործությունները		2	5
9.	Պ. Սևակի ժողովածուները և պոեմները	2	2	10
10.	Հ. Սահյանի քնարերգությունը	2	2	5
11.	Հ. Մաթևոսյանի արձակը	2	2	10
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		20	22	78

[1] Նման է օրացուցային պլանին:

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Էդ.Ջրբաշյան «Չորս գագաթ»	1982
2.	Հ.Թամրազյան «Եղիշե Չարենց»	1981
3.	Ա.Արիստակեսյան «Պարույր Սևակ»	1974
4.	Դ.Գասպարյան «Պարույր Սևակ»	2001
5.	Մ.Սանթոյան «Էպիկական կերպարի ստեղծման չափումները»	2006
6.	Ս.Սարինյան «Հայոց գրականության երկու դարը»	1988, 1989, 2002, 2004, 2009, 2015
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Ռ. Զարյան «Մայրամուտից առաջ»	1972
2.	Դ.Գասպարյան «Փակ դռների գաղտնիքը»	1994

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[2]
1.	Հ.Թումանյանի ստեղծագործությունները:	• Թումանյանի կյանքը • Բանաստեղծությունները • Պոեմներն ու բալլադները • Փոքր կտավի գործերը	2	ՊԳ1
2.	Ա.Իսահակյանի ստեղծագործությունը:	• Բազմաժանր գործերը՝ բանաստեղծություններ, պոեմներ, արձակ երկեր		ՊԳ1
3.	Վ.Տերյան (ընդհանուր բնութագիր)	• Վ.Տերյանի բանաստեղծական ժողովածուները և շարքերը • Տաղաչափական արվեստը	2	ՊԳ1
4.	Մեծարենց, Վարուժան (ընդհանուր բնութագիր)	• Մ.Մեծարենցի և Դ.Վարուժանի պոեզիան • Պատկերավորման միջոցները		ՊԳ6
5.	Ե.Չարենցի ստեղծագործությունները	• Ե.Չարենցի ստեղծագործության զարգացման տրամաբանությունը • Թեմատիկ ընդհանրությունները • Ժողովածուները	2	ՊԳ2
6.	Դեմիրճյանի «Վարդանանք» պատմավեպը	• Վարդանանք» պատմավեպի բովանդակության և կառուցվածքի բնութագրական հատկանիշները • Գաղափարական և լեզվաոճական առանձնահատկությունները	2	ՊԳ6
7.	Բակունցի պատմվածքները	• Պատկերայնությունը և խոսքարվեստը Ա.Բակունցի պատմվածքներում	2	ՊԳ6, ԼԳ2

[2] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

8.	Զարյանի «Արա Գեղեցիկ» դիցապատմական ողբերգությունը	• «Արա Գեղեցիկ» դիցաբանական ողբերգության պոետիկան, • Թեմայի մշակման առանձնահատկությունները • Կերպարները և խոսքարվեստը	2	ՊԳ6
9.	Հ.Շիրազի ստեղծագործությունները	• Ստեղծագործության ընդհանուր բնութագիրը • Պատկերավորման արվեստը		ՊԳ6
10.	Պ.Սևակի ժողովածուները և պոեմները	• Պ.Սևակի կյանքը • Ստեղծագործության ընդհանուր բնութագիրը • Բանաստեղծությունները և պոեմները • Գրական հայացքները	2	ՊԳ3, ՊԳ4
11.	Հ.Սահյանի քնարերգությունը	• Հ.Սահյանի պոետիկան • Բանաստեղծությունների լեզվական և պատկերային վերլուծությունը	2	ՊԳ6
12.	Հ.Մաթևոսյանի արձակը	• Հ.Մաթևոսյանի ստեղծագործության ընդհանուր բնութագիրը • Պատմվածքների գեղագիտական արժեքը • Վեպերը • Խոսքարվեստի առանձնահատկությունը	2	ՊԳ6

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[3]
1.	Հ. Թումանյանի ստեղծագործությունները:	• Պոեմներն ու բալլադները • Փոքր կտավի գործերը	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ1
2.	Ա. Իսահակյանի ստեղծագործությունը:	• Բազմաժանր գործերը՝ բանաստեղծություններ, պոեմներ, արձակ երկեր	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ1
3.	Վ.Տերյան, Մեծարենց, Վարուժան (ընդհանուր բնութագիր)բնութագիր)	• Վ.Տերյանի բանաստեղծական ժողովածուները և շարքերը • Մ.Մեծարենցի և Դ.Վարուժանի պոեզիան, պատկերավորման միջոցները	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ1, ՊԳ6
4.	Ե.Չարենցի ստեղծագործությունները	• Ե.Չարենցի ստեղծագործության զարգացման տրամաբանությունը • Ժողովածուները	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ2
5.	Դեմիրճյանի «Վարդանանք» պատմավեպը	• «Վարդանանք» պատմավեպի բովանդակության և կառուցվածքի բնութագրական հատկանիշները • Գաղափարական և լեզվաոճական առանձնահատկությունները	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ6
6.	Բակունցի պատմվածքները	• Պատկերայնությունը և խոսքարվեստը Ա.Բակունցի պատմվածքներում	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ6

[3] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն:

7.	Զարյանի «Արա Գեղեցիկ» դիցապատմական ողբերգությունը	• «Արա Գեղեցիկ» դիցաբանական ողբերգության պոետիկան, • Կերպարները և խոսքարվեստը	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ6
8.	Հ.Շիրազի ստեղծագործությունները	• Ստեղծագործության ընդհանուր բնութագիրը • Պատկերավորման արվեստը	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ6
9.	Պ.Սևակի ժողովածուները և պոեմները	• Ստեղծագործության ընդհանուր բնութագիրը • Բանաստեղծությունները և պոեմները	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ3, ՊԳ4
10.	Հ.Սահյանի քնարերգությունը	• Հ.Սահյանի պոետիկան • Բանաստեղծությունների լեզվական և պատկերային վերլուծությունը	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ6
11.	Հ.Մաթևոսյանի արձակը	• Պատմվածքների գեղագիտական արժեքը • Վեպերը • Խոսքարվեստի առանձնահատկությունը	2	Բանավոր հարցում	ՊԳ6

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[4]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[5]
1.	Հ. Թումանյանի «Անուշ» պոեմը	• Պոետիկան • Կերպարակերտման արվեստը	Ռեֆերատ	Կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ1
2.	Ա. Իսահակյանի սիրային քնարերգությունը	• Բանաստեղծությունների հիմնական մոտիվները • Պատկերային վերլուծություն	Ռեֆերատ	Կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ1
3.	Ե. Չարենցի «Ծիածան» շարքը	• Հիմնական մոտիվները • Գունային սիմվոլիկան	Ռեֆերատ	Կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ1, ՊԳ2, ԼԳ2
4.	«Վարդանանք» պատմավեպի կերպարային համակարգը	• Կերպարների համակողմանի քննություն	Ռեֆերատ	Կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ6
5.	Բակունցի պատմվածքները /ընտրությամբ/	• Խոսքարվեստը • Ժանրային և թեմատիկ առանձնահատկությունները	Ռեֆերատ	Կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ6
6.	«Արա Գեղեցիկ» դիցապատմական ողբերգությունը	• Կերպարային համակարգը • Զուգահեռներ թեմայի այլ մշակումների հետ	Ռեֆերատ	Կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ6

[4] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը:
[5] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն:

7.	Հ.Սահյանի քնարերգությունը	• Բանաստեղծությունների թեմատիկ, լեզվական և պատկերային վերլուծությունը	Ռեֆերատ	Կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ6
8.	Հ.Մաթևոսյանի պատմվածքները /ընտրությամբ/	• Թեմատիկ և ժանրային առանձնահատկությունները • Խոսքարվեստը	Ռեֆերատ	Կիսամյակի 7-րդ կամ 17-րդ շաբաթ	Բանավոր հարցում	ՊԳ6

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	-
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով[6]:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1) Հ.Թումանյանի պոեմները

[6] Կիրառվում է կա՛մ առաջին, կա՛մ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

2) Հ.Թումանյանի բալլադները
3) Հ.Թումանյանի փոքր կտավի գործերը
4) Ա.Իսահակյանի բանաստեղծությունները
5) Ա.Իսահակյանի պոեմները
6) Ա.Իսահակյանի արձակ երկերը
7) Վ.Տերյանի ժողովածուները և բանաստեղծական շարքերը
8) Մեծարենցի պոեզիան
9) Վարուժանի պոեզիան
10) Ե.Չարենցի ժողովածուները
11) Դեմիրճյանի «Վարդանանք» պատմավեպը
12) Բակունցի պատմվածքները
13) Զարյանի «Արա Գեղեցիկ» դիցապատմական ողբերգություն
14) Հ.Շիրազի ստեղծագործությունները
15) Պ.Սևակի ժողովածուները
16) Պ.Սևակի պոեմները
17) Հ.Սահյանի քնարերգություն
18) Հ.Մաթևոսյանի պատմվածքները
19) Հ.Մաթևոսյանի վիպակները

<u>Ա) 1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 8-րդ շաբաթվա ընթացքում)</u>

- **Ընդգրկված հարցեր.**
-
  - Հ.Թումանյանի պոեմները
  - Հ.Թումանյանի բալլադները
  - Հ.Թումանյանի փոքր կտավի գործերը
  - Ա.Իսահակյանի բանաստեղծությունները
  - Ա.Իսահակյանի պոեմները
  - Ա.Իսահակյանի արձակ երկերը
  - Վ.Տերյանի ժողովածուները և բանաստեղծական շարքերը
  - Մեծարենցի պոեզիան
  - Վարուժանի պոեզիան

<u>Բ) 2-րդ ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի 18-րդ շաբաթվա ընթացքում)</u>

- **Ընդգրկված հարցեր.**
  - Ե.Չարենցի ժողովածուները
  - Դեմիրճյանի «Վարդանանք» պատմավեպը
  - Բակունցի պատմվածքները
  - Զարյանի «Արա Գեղեցիկ» դիցապատմական ողբերգություն
  - Հ.Շիրազի ստեղծագործությունները
  - Պ.Սևակի ժողովածուները
  - Պ.Սևակի պոեմները

- Հ.Սահյանի քնարերգությունը
- Հ.Մաթևոսյանի պատմվածքները
- Հ.Մաթևոսյանի վիպակները

14.4. Գնահատման չափանիշները[7].

- Տեսական գիտելիքներ՝
  - Քննադատական մտքի պատմության իմացություն,
  - Գրականագիտության տեսության գիտելիքների խորացում:
- Գործնական աշխատանքներ՝
  - Տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
  - Հետազոտական աշխատանքներ կատարելու կարողություն:
- Ինքնուրույն աշխատանք՝
  - Համադրական վերլուծության կարողություն,
  - Ինքնուրույն վերլուծություն:

[7] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման:

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ **011401.00.6** Մասնագիտական մանկավարժություն
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ **011401.20.6** Ռուսաց լեզու և գրականություն
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ՀԼԳ/բ-155 «ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ-2»</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">4</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">4-րդ տարի,1-ին կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="2">Լսարանային</td><td rowspan="2">42</td><td>Դասախոսություն</td><td>20</td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td>22</td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">78</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">120</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">ստուգարք</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">Ուսանողներին ծանոթացնել հայ գրականության պատմությանը՝ ընդգծելով ուսումնասիրվող հեղինակների ստեղծագործությունների տեղը և դերը հայ գրականության զարգացման գործում:</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի վերջնարդյունքները</td><td colspan="4">Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.
Գիտելիք
• Հիմնավոր պատկերացում ուսումնասիրվող շրջանի հայ գրականության զարգացման առանձնահատկությունների և տրամաբանության մասին
Հմտություն
• Առանձին հեղինակների ստեղծագործությունների համակողմանի քննություն
Կարողունակություն
• Ունեցած տեսական գիտելիքների միջոցով ինքնուրույն եզրահանգումներ կատարել ուսումնասիրվող հեղինակների առանձին ստեղծագործությունների շուրջ</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի բովանդակությունը</td><td colspan="4">Թեմա 1. Հ.Թումանյանի ստեղծագործությունները
Թեմա 2. Ա.Իսահակյանի ստեղծագործությունը
Թեմա 3. Վ.Տերյան, Մեծարենց, Վարուժան (ընդհանուր բնութագիր)
Թեմա 4. Ե.Չարենցի ստեղծագործությունները
Թեմա 5. Դեմիրճյանի «Վարդանանք» պատմավեպը</td></tr>
</table>

	Թեմա 6. Բակունցի պատմվածքները *Թեմա 7.* Զարյանի «Արա Գեղեցիկ» դիցապատմական ողբերգությունը *Թեմա 8.* Հ.Շիրազի ստեղծագործությունները *Թեմա 9.* Պ.Սևակի ժողովածուները և պոեմները *Թեմա 10.* Հ.Սահյանի քնարերգությունը *Թեմա 11.* Հ.Մաթևոսյանի արձակը
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Բանավոր հարցում, թեստային աշխատանք, բնագրային վերլուծություն, ինքնուրույն աշխատանքի ստուգում: Գործնական աշխատանքները՝ 4 հարցում՝ 10-ական միավոր գնահատմամբ: Ինքնուրույն աշխատանքները՝ 2 հարցում՝ 10-ական միավոր գնահատմամբ:
Գրականություն	*Պարտադիր* *1.* Էդ. Ջրբաշյան «Չորս գագաթ» *2.* Հ. Թամրազյան «Եղիշե Չարենց» *3.* Ա. Արիստակեսյան «Պարույր Սևակ» *4.* Դ. Գասպարյան «Պարույր Սևակ» *5.* Մ. Սանթոյան «Էպիկական կերպարի ստեղծման չափումները» *6.* Ս.Սարինյան «Հայոց գրականության երկու դարը» *Լրացուցիչ* *1.* Ռ. Զարյան «Մայրամուտից առաջ» *2.* Դ.Գասպարյան «Փակ դռների գաղտնիքը»